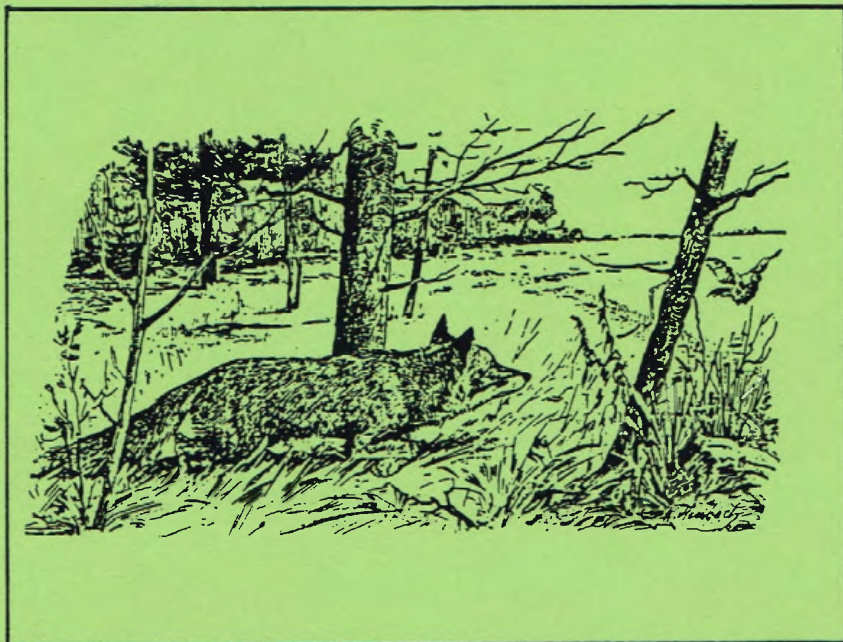

EEN EGEL

HOUDT EEN WINTERSLAAP

8.1. Kinderwerk.

a. Tips, ideeën, mogelijkheden.

1. Het bekijken en natekenen van opgezette Zoogdieren. Let speciaal op kleur, model, gebit, klauwen.
2. Het observeren van huisdieren en vee (thuiswerk).
Noteer gedurende een bepaalde tijd, bijvoorbeeld 10 minuten, wat het dier zoal doet (slapende honden wakker maken!).
3. Het observeren van wilde Zoogdieren. De factor "geluk" speelt hierbij een grote rol. Ree, Haas, Konijn behoren echter zeker tot de mogelijkheden.
4. Dia's, (video-)film.
5. Het uitpluizen van uileballen. Vaak zitten hier botten van Knaagdieren in. Er bestaan determineertabellen voor deze kaakjes en schedeltjes. Voor de fijnpluizers.
6. We kunnen hier een stuk voortplanting "kwijt". Het konijn onder de ram, jonge hondjes, jonge lammeren enzovoort.
7. Bij het maken van een werkstuk verdiept het kind zich in één bepaald dier.
8. Het verzamelen van plaatjes van deze dieren lukt vaak goed.
9. Literatuur: - determineren
- informerend.
10. Beschermd Zoogdieren.
11.
12.
13.
14.
15.

b. Leerlingenwerkboek:

H8 (p 1 - p 5)

8.2. Literatuur.

a. Voor de school:

1. Bang, P. (1980): Elseviers diersporengids. Elsevier, Amsterdam.

b. Voor de leraar:

1. Boorer, M. (1971): Zoogdieren van de wereld. Elsevier, Amsterdam.

2. König, C. (1970): Zoogdieren van Europa. Zomer en Keuning, Wageningen.

8.3. Materiaal

a. Opgezette dieren kunt u gratis lenen bij het Fries Natuurmuseum te Leeuwarden (Tel. 058 - 129085).

b. Oude tijdschriften voor plaatjes voor werkstukjes.

c. Voor veldwerk: verrekijker.

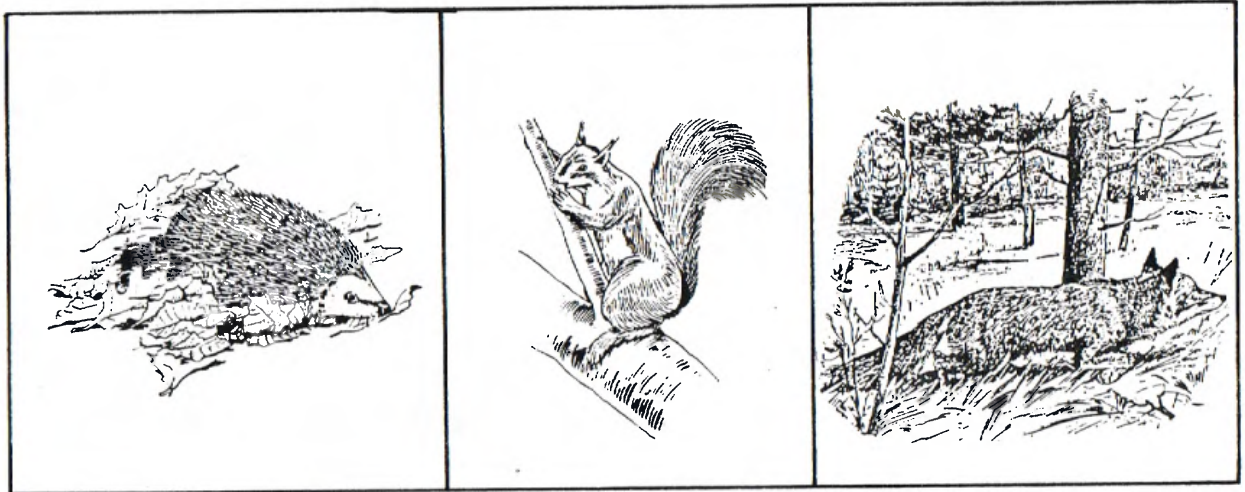
d. Kleine huisdieren: Cavia, konijn, muizen, ratten, hamster.

HOOFDSTUK 8

EEN EGEL HOUDT EEN WINTERSLAAP

8.1. Inleiding.

In dit hoofdstuk gaan we het hebben over de Egel, de Eekhoorn, de Vos en nog veel meer dieren die je in ons land kunt aantreffen.

OPDRACHT 1 - Tot welke groep dieren behoren de Egel, Eekhoorn en Vos alle drie?

- Probeer nog eens een aantal dieren van deze groep op te schrijven. Vul ze hieronder in in de goede kolom.

KOMT VOOR IN NEDERLAND	KOMT NIET VOOR IN NEDERLAND

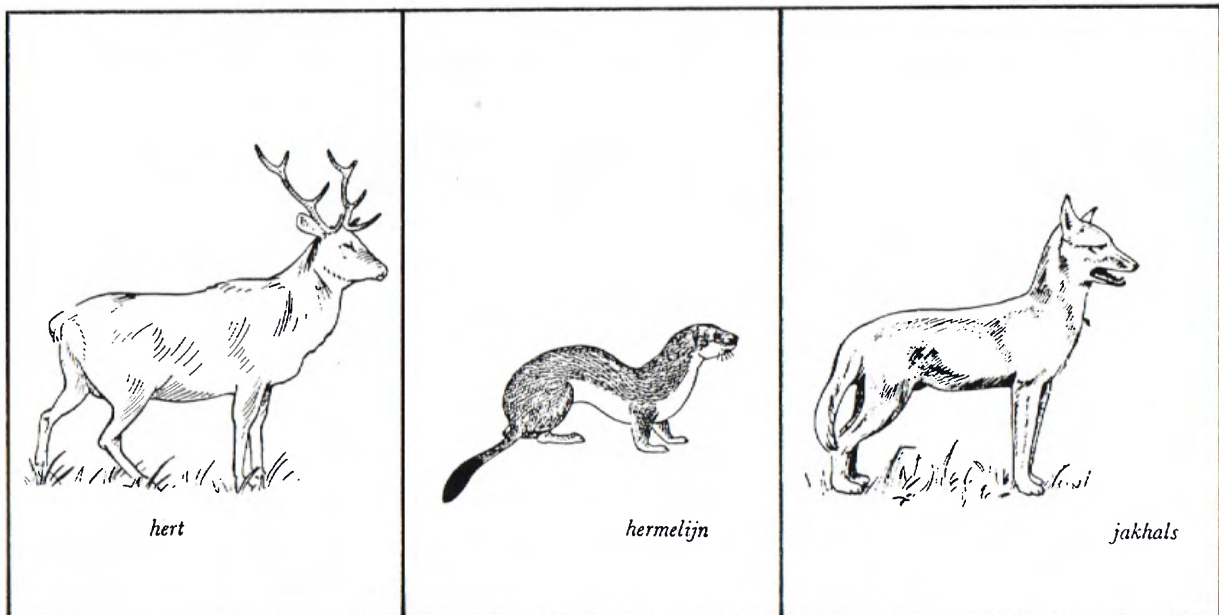
Misschien heb je wel te weinig ruimte voor al die dieren. Op aarde vinden we dan ook 4.000 soorten. In ons eigen land kom je daar zo'n vijftig van tegen. Vroeger waren dat er veel meer. Er zijn door de mens een aantal uitgeroeid in het verleden.

OPDRACHT 2 - Probeer eens een aantal soorten te noemen die hier vroeger wel voorkwamen, maar nu niet meer.
Het zou heel mooi zijn als je ook wist wanneer die dieren hier zijn uitgestorven. Zet er maar een jaartal bij.

Wist je trouwens dat er op aarde 10.000 soorten Zoogdieren zijn uitgestorven? Dat ligt niet alleen aan de mens, hoor! Er leefden al Zoogdieren vóór er mensen bestonden! Je zou kunnen zeggen dat de Mens één van de laatst ontstane Zoogdieren is!

8.2. Welke groepen Zoogdieren kennen we?

Je hebt vast wel eens van Roofdieren en Knaagdieren gehoord.

OPDRACHT 1 - Wat is het verschil tussen deze twee groepen Zoogdieren?

Naast Roofdieren en Knaagdieren zijn er binnen de Zoogdieren nog veel meer groepen te onderscheiden.

OPDRACHT 2 - Noem nog een aantal van zulke groepen. Schrijf achter elke groep enkele voorbeelden, liefst Nederlandse soorten.

1. Roofdieren:
2. Knaagdieren:
3.
4.
5.

- Je merkt wel dat het niet zo gemakkelijk is om Nederlandse groepen te vinden. Daarom geef ik je nog een aantal, maar die komen in ons land dus niet voor. Zet de dieren die onder aan genoemd worden in de goede groep.

6. Eierleggende Zoogdieren:
7. Buideldieren:
8. Apen en Mensen:
9. Walvisachtigen:
10. Olifanten:
11. Onevenhoevigen:

Kangoeroe, Neushoorn, meneer Hoekstra, Dolfijn, Vogelbekdier, Indische Olifant, Gorilla, Zebra, Giraffe, Afrikaanse Olifant, Chimpansee, Potvis.

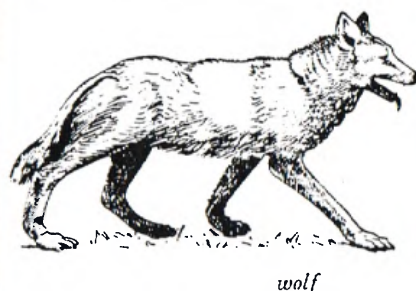
In plaats van "groep" zeggen we meestal "orde". Hierboven zijn dus elf orden genoemd.

Nu heb je al gezien dat er tot elke orde een aantal soorten behoren. Sommige van die soorten binnen één orde zijn familie van elkaar, andere niet. Binnen een orde kunnen we dus een aantal families onderscheiden. Je hoeft natuurlijk al die orden, families en soorten niet uit je hoofd op te kunnen dreunen!

We gaan nu één voorbeeld verder uitwerken. We gaan kijken in welke families we de orde van de Roofdieren kunnen verdelen.

OPDRACHT 3 - Schrijf de hieronder genoemde soorten bij de juiste familie.

Bunzing, Vos, Wolf, Bruine Beer, Tijger, Gevlekte Hyena, IJsbeer, Leeuw, Jachtluipaard.

ORDE VAN DE ROOFDIEREN

Familie 1: Katachtigen

wezel

Familie 2: Hondachtigen

Familie 3: Marterachtigen

Familie 4: Beren

hermelijn in winterpels

Familie 5: Hyena's

OPDRACHT 4: - Vul zelf nog meer soorten in die je kent

8.3. Welke Zoogdieren komen in Nederland voor?

OPDRACHT 1: - Probeer eens zoveel mogelijk Nederlandse Zoogdieren op te schrijven. Je mag er een boek bij gebruiken. Het zijn er maximaal zo'n 50 soorten.

Uit de zo ontstane lijst mag je één of enkele verwante soorten kiezen om er een werkstukje over te maken.

Hieronder volgt een aantal "tips", waar je bij het werkstuk om moet denken:

1. Zoek eerst een paar boeken op waar iets over je dier(en) in staat.
2. Je kan in je werkstuk aandacht besteden aan:
 - hoe groot is het dier
 - hoe ziet het er uit; denk aan plaatjes
 - waar komt het dier voor in ons land
 - wat voor leefwijze heeft het dier
 - wat voor voedsel eet het; kijk ook naar het gebit

- voortplanting; draagtijd; hoeveel jongen; wanneer; verzorging enz.
- bijzonderheden.

3. Ga eerst in de boeken lezen wat er staat over jouw dier. Zo krijg je al gauw een beeld van het dier.
4. Ga vervolgens een indeling maken in korte hoofdstukjes. Geef elk hoofdstuk een nummer en een naam; bijvoorbeeld H3 Voeding en voedsel.
5. Schrijf daarna met eigen woorden de tekst in klad.
6. Als je dit afhebt, ga je het nog eens goed doorlezen. Misschien ben je wat vergeten.
7. Tot slot ga je het in het net schrijven. Vergeet niet er plaatjes bij te plakken. Als je die niet hebt kun je tekeningen maken.
8. Maak een mooi titelblad voor je werkstuk, met daarop de naam van je dier(en) en je eigen naam.

Op school mag je drie weken tijdens de "OeN-lessen werken aan je werkstuk. De rest moet je thuis doen. Wanneer je het moet inleveren hoor je in de klas wel.

